

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001577

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-04-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Уманського національного університету садівництва № 126/ст від 18.07.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колісник Михайло Станіславович

2. Mykhailo Kolisnyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Агрономія

Дата захисту: 19-06-2024

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 5372

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.33, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Особливості формування урожаю і якості насіння буряків цукрових залежно від елементів технології
2. Peculiarities of the formation of sugar beet yield and seed quality depending on the elements of technology

Реферат:

1. Дисертаційну роботу присвячено актуальним питанням впливу елементів технології вирощування буряків цукрових на формування їх урожаю та якості насіння. Розділ 1 присвячений огляду зарубіжної та вітчизняної наукової літератури за темою дисертації. У розділі детально описано особливості формування урожаю і якості насіння залежно від вологості ґрунту, факторів, що впливають на доброякісність насіння, залежності формування урожаю і якості насіння залежно від застосування хімічного способу контролювання чисельності бур'янів та способів створення дражувальної оболонки насіння за передпосівної його підготовки. На підставі аналізу вітчизняної та зарубіжної літератури зроблено висновок та поставлені завдання на вирішення, яких спрямована дана робота. У розділі 2 наведена програма і методика досліджень, викладені ґрунтові, агротехнічні та метеорологічні умови проведення польових дослідів. У розділі 3 розглядаються результати досліджень з особливостей росту і розвитку маточних буряків і насінників та формування урожайності і якості насіння буряків цукрових залежно від вологості ґрунту, використання абсорбенту перед сівбою маточників і садіння насінників, стану дозрівання насіння та хімічного способу

контролювання чисельності бур'янів. У розділі 4 наведено результати досліджень з удосконалення способу дражування за включення в суміш абсорбенту з метою забезпечення насінини достатньою кількістю вологи для проростання шляхом акумуляції її з ґрунту або ложе для проростання і передачі вологи насінині. Розділ 5 включає розрахунки економічної ефективності вирощування насіння буряків цукрових за використання абсорбенту та хімічного способу контролювання чисельності бур'янів. Наукова новизна одержаних результатів. Вперше для умов Правобережного Лісостепу України встановлено особливості росту та розвитку насінників буряків цукрових та закономірності формування врожаю та якості насіння залежно від застосування елементів технології – абсорбенту, строків збирання та контролювання чисельності бур'янів хімічним способом спільно з стимулятором росту Янтарна кислота та мікродобривом Максимум екстра; експериментально обґрунтовано, що найефективнішим вирощувати насіння буряків цукрових доцільно за вологості ґрунту до початку фази цвітіння на рівні 60%, а у міжфазний період «цвітіння–достигання насіння» – 80 % від найменшої вологоємності. Удосконалено елементи технології, які забезпечують достовірне підвищення урожайності та якості насіння буряків цукрових. Набули подальшого розвитку наукові положення щодо підвищення якості насіння буряків цукрових шляхом удосконалення процесу його дражування. Практичне значення одержаних результатів. На підставі результатів досліджень удосконалено спосіб вирощування насіння буряків цукрових. Отже, у дисертації викладено теоретичне узагальнення та нове вирішення наукового завдання – підвищення урожайності та якості насіння буряків цукрових, що полягає у визначенні особливостей росту й розвитку маточних буряків і насінників, формуванні врожайності та якості насіння залежно від елементів технології його вирощування та удосконалення способу підготовки дражованого насіння. Завдання виконувалося шляхом проведення лабораторних та польових досліджень з ефективності застосування абсорбенту, забезпечення рослин вологою, контролювання чисельності бур'янів та встановлення оптимальних строків збирання насіння.

2. The dissertation is devoted to topical issues of the influence of elements of sugar beet cultivation technology on the formation of its yield and seed quality. Chapter 1 is devoted to the review of foreign and domestic scientific literature on the topic of the dissertation. The chapter describes in detail the peculiarities of yield formation and seed quality depending on soil moisture, factors affecting seed quality, dependence of yield formation and seed quality on the use of chemical methods of weed control and methods of creating a seed coat during pre-sowing preparation. Based on the analysis of domestic and foreign literature, the conclusion is drawn and the tasks to be solved are set out in this paper. Section 2 presents the research programme and methodology, describes soil, agronomic and meteorological conditions of field experiments. Section 3 discusses the results of research on the peculiarities of growth and development of mother beet and seed beet and the formation of yield and quality of sugar beet seeds depending on soil moisture, the use of an absorbent before sowing mother beet and planting seed beet, the state of seed maturation and a chemical method of controlling the number of weeds. Section 4 presents the results of research on improving the method of seed drilling with the inclusion of an absorbent in the mixture to provide the seed with sufficient moisture for germination by accumulating it from the soil or germination bed and transferring it to the seed. Section 5 includes calculations of the economic efficiency of growing sugar beet seeds using an absorbent and a chemical method of weed control. Scientific novelty of the results. For the first time in the conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine, the peculiarities of growth and development of sugar beet seeds and the patterns of yield formation and seed quality depending on the use of technology elements - absorbent, harvesting time and control of weeds by chemical means together with the growth stimulator Succinic acid and microfertiliser Maximum extra were established; experimentally proved that the most effective way to grow sugar beet seeds is at the soil moisture content of 60% before the flowering phase, and in the interphase period "flowering-ripening seeds" - 80% of the lowest moisture content. The elements of technology that provide a significant increase in the yield and quality of sugar beet seeds have been improved. The scientific provisions on improving the quality of sugar beet seeds by improving the process of their pelleting were further developed. Practical significance of the results. Based on the research results, the method of growing sugar beet seeds was improved. Conclusions. The thesis presents a theoretical generalisation and a new solution to the scientific task of increasing the yield and quality of sugar beet seeds, which consists in determining the

characteristics of growth and development of uterine beet and seed plants, forming the yield and quality of seeds depending on the elements of its cultivation technology and improving the method of preparing pelleted seeds. The task was carried out by conducting laboratory and field studies on the effectiveness of the absorbent, providing plants with moisture, controlling the number of weeds and establishing the optimal timing of seed harvesting.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Колісник М. С., Поліщук В.В. Формування урожайності і якості насіння буряків цукрових залежно від застосування абсорбенту. Наукові доповіді НУБіП України. 2023. № 5/105.
- Поліщук В. В., Колісник М. С. Закономірності формування доброякісного насіння буряків цукрових залежно від вологості ґрунту Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2023. Вип. 103. С. 143-152.
- Поліщук В. В., Колісник М. С. Раціональне використання ґрунтової вологи за застосування абсорбенту у посівах маточних коренеплодів буряків цукрових. Агротехніка та ґрунтознавство. 2023. № 95. С. 69-74.
- Polishchuk V.V., Kolisnyk M.S, Karpuk L.M., Mykolaiko V.P., Balabak A.F., Polishchuk T.V. Method Of Improving The Quality Of Coated Sugar Beet Seed. Natural Volatiles & Essential Oils. 2021. 8(5). P. 8544- 8550.
- Колісник М. С., Поліщук В. В. Спосіб підвищення якості насіння буряків цукрових за його дражування. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції: Урожайність та якість продукції рослинництва за сучасних технологій вирощування, присвячена пам'яті професора Г. П. Жемели. (30 вересня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 88-89.
- Колісник М.С., Поліщук В.В. Вплив абсорбенту на вихід маточних буряків цукрових. Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і спеціалістів: Селекція, генетика та технології вирощування сільськогосподарських культур. Центральне, 2023. С. 57-58.
- Поліщук В. В., Колісник М. С. Вологість ґрунту залежно від застосування абсорбенту при вирощуванні маточних буряків цукрових. Матеріали XII Міжнародної наукової конференції: Селекційно-генетична наука і освіта (Парієві читання). (20-22 березня 2023 р.). Умань, 2023. С. 200-201.
- Колісник М., Поліщук В. Польова схожість насіння цукрових буряків залежно від застосування абсорбенту за сівби. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції: Інноваційний розвиток землеробства на засадах еколого-економічної збалансованості. Аграрна наука Західного Полісся. Рівне, 2023. С. 54-55.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0105U005600

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поліщук Валентин Васильович
2. Valentyn V. POLISHCHUK

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8157-7028

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глеваський Володимир Іванович
2. Volodymyr I. Hlevaskyi

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3939-7215

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Білоцерківський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493712

Місцезнаходження: пл. Соборна, буд. 8/1, Біла Церква, Білоцерківський р-н., 09100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зінченко Олеся Анатоліївна
2. Olesya Zinchenko

Кваліфікація: к. с.-г. н., с.д., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1381-8659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків
Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00489780

Місцезнаходження: вул. Клінічна, буд. 25, Київ, 03141, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Рябовол Ярослав Сергійович

2. Yaroslav Riabovol

Кваліфікація: д. с.-г. н., доц., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4325-5313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сержук Олександр Петрович

2. Oleksandr P. Serzhuk

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0003-1968-6735

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський національний університет садівництва

Код за ЄДРПОУ: 00493787

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 1, Умань, Уманський р-н., 20301, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Полторецький Сергій Петрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Полторецький Сергій Петрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Коротеев Микола Анатолійович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна